

**Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Kž I 611/06
06.08.2005. godina
Beograd**

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija Nikole Mićunovića, predsednika veća, Zorana Savića, Miodraga Vićentijevića, Veroljuba Cvetkovića i Miroslava Cvetkovića, članova veća, sa savetnikom Jolan Madaras, zapisničarem, u krivičnom predmetu optuženog AA, zbog krivičnog dela silovanje u pokušaju iz člana 103. stav 1. KZ RS u vezi člana 19. OKZ i dr., koga brani AB, advokat, odlučujući o žalbama branioca i optuženog izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Negotinu K. broj 53/05 od 22. novembra 2005. godine, u sednici veća održanoj u smislu člana 375. ZKP dana 15. juna 2006. godine, doneo je

P R E S U D U

Uvažavanjem izjavljenih žalbi branioca i optuženog AA, i po službenoj dužnosti, PREINAČUJE SE presuda Okružnog suda u Negotinu K. broj 53/05 od 22. novembra 2005. godine u pogledu pravne ocene dela i odluke o kazni, tako što Vrhovni sud radnje opisane u izreci prvostepene presude pravno kvalificuje kao jedno krivično delo silovanja u pokušaju iz člana 178. stav 1. u vezi člana 30. Krivičnog zakonika, i za to delo se optuženi AA primenom čl. 56. i 57. Krivičnog zakonika OSUĐUJE na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine i 8 (osam) meseci, u koju se uračunava vreme provedeno u pritvoru počev od 6.8.2005. godine pa nadalje.

Žalbe optuženog i branioca se u ostalom delu odbijaju kao neosnovane i prvostepena presuda u nepreinačnom delu potvrđuje.

O b r a z l o ž e n j e

Navedenom prvostepenom presudom oglašen je krivim Gubi Robert zbog krivičnog dela silovanje u pokušaju iz člana 103. stav 1. KZ RS u vezi člana 19. OKZ za koje je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 godine i 8 meseci, i krivičnog dela protivprirodnog bluda u pokušaju iz člana 110. stav 1. KZ RS u vezi člana 19. OKZ, za koje je utvrđena kazna zatvora u trajanju od 1 godine i 8 meseci, i optuženi je osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 3 godine, u koju se uračunava vreme provedeno u pritvoru počev od 6. avgusta 2005. godine pa nadalje.

Optuženi je obavezan na plaćanje paušala u iznosu od 4.000,00 dinara i na plaćanje troškova krivičnog postupka u iznosu od 44.600,00 dinara.

Protiv navedene presude žalbe su izjavili:

- branilac optuženog, zbog povrede krivičnog zakona i odluke o kazni, sa predlogom, da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje;
- optuženi lično, zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede krivičnog zakona i odluke o kazni, sa predlogom, da se prvostepena presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje. Predloženo je, da se optuženi obavesti o sednici veća drugostepenog suda u

smislu člana 375. ZKP.

Republički javni tužilac u Beogradu dopisom Ktž. broj 704/06 od 6.4.2006. godine je predložio da se odbiju kao neosnovane izjavljene žalbe i prvostepena presuda potvrди.

Vrhovni sud Srbije održao je sednicu veća u prisustvu optuženog, u odsutnosti uredno obaveštenog Republičkog javnog tužioca, razmotrio je spise predmeta zajedno sa prvostepenom presudom i nakon ocene navoda i predloga iz žalbi, pismenog predloga Republičkog javnog tužioca i objašnjenja datih na sednici, našao:

Prvostepena presuda ne sadrži bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koje žalbeni sud pazi po službenoj dužnosti u smislu člana 380. stav 1. tačka 1. ZKP, a niti povrede iz člana 368. stav 1. tačka 11. ZKP u vezi kojih se presuda pobija žalbom optuženog.

Po nalaženju Vrhovnog suda, prvostepena presuda je jasna, razumljiva i u izreci i u obrazloženju iste, i ne sadrži protivrečnosti niti druge nedostatke, koje bi je činile manjkavom u vezi pomenutih odredaba ZKP.

Pozivajući se na navodno učinjene bitne povrede odredaba krivičnog postupka, i u pomenutom delu žalbe optuženog se u suštini pobija utvrđeno činjenično stanje.

Činjenično stanje presude je pravilno i potpuno utvrđeno, da je konkretnom prilikom u noćnim časovima optuženi ušao u kuću oštećene BB u selu BV, znajući da oštećena živi sama, razvalio ulazna vrata kuće, oštećena je primetila prisustvo optuženog ispred kuće, a zatim u kući, držala sekiru u rukama da bi se sa istom odbranila, međutim, sekira je položila i nije upotrebila, a ušavši u kuću optuženi je zadao udarce pesnicama u predelu lica oštećene, ugurao je u sobu, oborio je na krevet držaći je rukom za kosu, sa sebe skinuo donji i gornji deo garderobe, zatim sa oštećene skinuo donji deo pižame i gaće, u cilju zadovoljenja svog polnog nagona zahtevao od oštećene da njegov polni organ stavi u usta da bi izvršio oralni snošaj, pa kako oštećena na to nije pristala, ponovo je udarao pesnicama po glavi i vukao glavu oštećene prema svom polnom organu i pošto se oštećena opirala, zahtevao od nje da sedne na njega da bi izvršio obljudbu nad njom, i kada je ruka optuženog skliznula niz kosu oštećene, oštećena je uspela da se oslobodi, ustala i pobegla kroz otvorena vrata.

Neosnovana je izjavljena žalba optuženog zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, a koje se u žalbi pobija najviše u vezi događaja, koji su predhodili inkriminisanom događaju, datiraju iz vremena oko Uskrsa u 2005. godini, kada je oštećena imala određen verbalni sukob sa optuženim, i kada joj je optuženi isekao maramu.

Pomenuti događaj je opisan u obrazloženju presude. Međutim, neosnovani su navodi iz žalbe, da se optuženom stavlja na teret da je navodno i tada pokušao silovanje oštećene, jer pomenuti događaj u izreci presude niti optužbom se optuženom ne stavlja na teret. U vezi tadašnjih zbivanja i ponašanja optuženog, saslušani su svedoci VV, GG, DD, čije iskaze je prvostepeni sud pravilno ocenio, a koja ocena se neosnovano dovodi u pitanje u izjavljenoj žalbi.

Činjenično stanje presude u vezi inkriminisanog događaja, prvostepeni sud je utvrdio u najvećem delu na osnovu iskaza oštećene, i ocenom postojećih materijalnih dokaza, i pravilno je prvostepeni sud iskaz oštećene prihvatio kao verodostojan, logičan i saglasan sa nađenim materijalnim dokazima i pravilno je odbrana optuženog ocenjena kao neprihvatljiva, u delu, u kojem je izjavio, da je on došao u kuću oštećene samo u cilju razjašnjenja, gde se nalaze neke njegove oduzete stvari – čebe i drugi delovi pokućstva, da je samo udario šamar oštećenoj, a da silu i pretnju prema oštećenoj nije primenjivao u cilju zadovoljenja svog seksualnog nagona.

Na pravilno i potpuno utvrđeno činjeničnog stanje prvostepeni sud je pravilno primenio krivični zakon, kada je radnje optuženog pravno kvalifikovao u smislu odredaba važećeg zakona iz vremena donošenja prvostepene presude i vremena izvršenja krivičnih dela, pa su izjavljene žalbe optuženog i branioca zbog povrede krivičnog zakona neosnovane.

Međutim, nakon izmene krivičnog zakonodavstva Republike Srbije donošenjem Krivičnog zakonika, koji je stupio na

snagu 1.1.2006. godine, došlo je do primena krivičnog zakona, koji je sada blaži za učinioца krivičnog dela, pa je Vrhovni sud, povodom izjavljenih žalbi a po službenoj dužnosti u smislu člana 380. stav 1. tačka 2. ZKP, preinačio prвostepenu presudu u cilju primene blažeg krivičnog zakona u smislu odredaba člana 5. Krivičnog zakonika.

U prвostepenoj presudi optuženi je oglašen krivim zbog pokušaja krivičnog dela silovanja i protivprirodnog bluda opisanih u izreci presude (iz člana 103. stav 1. i člana 110. stav 1. KZ RS u vezi člana 19. OKZ), međutim, odredbama Krivičnog zakonika, za krivično delo silovanja je zaprećena kazna zatvora u trajanju od 2 do 10 godina, a što predstavlja blaže kažnjavanje u odnosu na ranije odredbe Krivičnog zakona Republike Srbije sa predviđenom kaznom zatvora najmanje 1 godine.

U odnosu na krivično delo protivprirodnog bluda u pokušaju, za koje je optuženi oglašen krivim i kažnjen prвostepenom presudom, Vrhovni sud nalazi, da pomenute krivično-pravne radnje nakon stupanja na snagu Krivičnog zakonika ne predstavljaju posebnu inkriminaciju – samostalno krivično delo, samim tim, što novi Krivični zakonik ne sadrži kao krivično delo kriv. delo protivprirodnog bluda.

Odredbama člana 178. stav 1. Krivičnog zakonika, predviđeno je, da ko prinudi drugog na obljubu ili sa njom izjednačen čin upotreboti sile ili pretnjom da će neposredno napasti na život ili telo tog ili njemu bliskog lica, vrši krivično delo silovanja kao krivično delo protiv polne slobode.

U konkretnom slučaju, optuženi je od oštećene ĐĐ, nakon što je primenom sile skinuo njen donji veš, takođe uz primenu sile u cilju zadovoljenja svog polnog nagona zahtevao da njegov polni organ stavi u svoja usta, udarao je pesnicama, držeći je za kosu, vukići njenu glavu prema svom polnom organu, ali oštećena se opirala i na to nije pristala, i nije uspeo da dovrši ove radnje, zatim je od oštećene zahtevao, da sedne na njega, kako bi svojim polnom organom koji se nalazio u erekciji prodre u njen polni organ, ali pošto dalje nije uspeo da glavu oštećene drži za kosu i ruka mu je skliznula uz njenu kosu, oštećena je uspela da se odvoji od njega i pobegne.

Na opisani način, u konkretnom slučaju delo je ostalo u pokušaju i u onom delu, koje je u prвostepenoj presudi označeno kao krivično delo silovanja, i u odnosu na one radnje, koje su u prвostepenoj presudi označene kao radnje protivprirodnog bluda.

Imajući u vidu pravilnu primenu krivičnog zakona nakon izvršene promene istog, po nalaženju Vrhovnog suda, radnje koje su se ranije pravno kvalifikovale kao pokušaj protivprirodnog bluda, sada se pravno ocenjuju kao "izjednačen čin" sa nasilnom obljubom, i iste su sada zakonski element krivičnog dela silovanja iz člana 178. stav 1. Krivičnog zakonika.

Optuženi je prethodno sa sebe skinuo garderobu, primenom sile je skinuo i oštećenoj donji deo pižame i gaćice, svoj polni organ koji se nalazio u erekciji zahtevao da oštećena stavi u usta, udarao je pesnicama oštećenu, vukao za kosu i glavu prema svom polnom organu, u cilju obavljanja tzv. oralnog snošaja, pa pošto su njegove radnje imale za cilj zadovoljenja polnog nagona, ove radnje uz primenu sile po mišljenju Vrhovnog suda predstavljaju izjednačen čin sa nasilnom obljubom.

U vezi s tim, po nalaženju Vrhovnog suda, pomenute radnje su sada inkorporirane u pojmu i u zakonskim obeležjima elementima krivičnog dela silovanje iz člana 178. stav 1. Krivičnog zakonika, pa Vrhovni sud za pomenute radnje nije oslobođio od optužbe optuženog, kako je to neosnovano predloženo u žalbi branioca optuženog, već je ocenio, da iste ulaze u pravne radnje silovanja, kako je to napred izneto.

Ovaj sud je uvažavanjem izjavljenih žalbi zbog odluke o kazni, optuženog za pomenuto krivično delo osudio na istu kaznu, koju je utvrdio prвostepeni sud za kriv. delo pokušaja silovanja u trajanju od 1 godine i 8 meseci.

Pri tom, Vrhovni sud nalazi, da je prвostepeni sud pravilno utvrdio sve okolnosti koje su od značaja za odmeravanje kazne optuženom, pravilno su utvrđene kao olakšavajuće okolnosti da je optuženi veoma lošeg materijalnog stanja, da je bez zaposlenja i redovnih mesečnih prihoda, da je delo ostalo u pokušaju, pa se pomenute okolnosti mogu ceniti kao naročite olakšavajuće okolnosti, i primenjene su odredbe čl. 56. i 57. Krivičnog zakona o ublažavanju kazne.

Sa druge strane, cijene su i otežavajuće okolnosti, da je optuženi i ranije osuđivan i to i za najteža krivična dela što je takođe pravilno utvrđeno u prvostepenoj presudi.

Pomenuta kazna je po mišljenju Vrhovnog suda odgovarajuća težini izvršenog krivičnog dela, stepenu društvene opasnosti dela, stepenu krivične odgovornosti optuženog, ova kazna je nužna i neophodna mera, da se prema optuženom postigne svrha kažnjavanja predviđena članom 42. Krivičnog zakonika.

Iz iznetih razloga, na osnovu člana 388. i člana 391. stav 1. ZKP, Vrhovni sud Srbije je odlučio kao u izreci ove presude.

Predsednik veća – sudija

Nikola Mićunović, s.r.

Zapisničar

Jolan Madaras, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

OK